

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü

Sayı : E-81578399-102.03-00097654055
Konu : Belirgin Bir Şekilde Farklı Cinsten Eşya

10.06.2024 tarihli 97654055
DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 08.02.2017 tarihli ve E-68795981-131.99-00022479025 sayılı dağıtımli yazımız.

Bölge Müdürlüğümüze intikal eden itiraz başvurularından Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve transit rejimi altında bir iç gümrüğe taşınan eşyanın kontrolü neticesinde ortaya çıkan beyan farklılıklarına ilişkin uygulanacak işlemlerde tereddütlerin oluştuğu, gümrük idareleri arasında farklı uygulamaların bulunduğu görülmektedir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 235 inci maddesinin beşinci fıkrası;

“Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve varış gümrük idaresine karayolu ile sevk edilmek üzere transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, yapılan kontrol veya muayene sonucunda, beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinsten olduğunun tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın tespiti hâlinde fiilin niteliğine göre bu fıkranın (a) ve (b) bentlerine, transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, hareket gümrük idaresinden sevk edilmesinden sonra varış gümrük idaresine varışından önce ya da varış gümrük idaresinde yapılan kontrolü veya muayenesi sonucunda beyana göre eksiklik veya fazlalık tespit edilmesi hâlinde fiilin niteliğine göre bu fıkranın (c) veya (d) bentleri uyarınca işlem yapılır. Bu fıkranın (c) ve (d) bentleri kapsamında değerlendirilemeyecek eksiklik ve fazlalık durumları ile bu durumların tespitine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

a) Farklı çıkan eşyanın gümrük vergileri toplamının beyan edilen eşyanın gümrük vergileri toplamından fazla olması durumunda farklı çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

b) Farklı çıkan eşyanın beyan edilen eşyadan farklı şekilde, ithalinin lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olması durumunda farklı çıkan eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

c) Beyana göre eksik olduğunun tespit edilmesi hâlinde, eksik çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

d) Beyana göre fazla olduğunun tespit edilmesi hâlinde, fazla çıkan eşyanın gümrük vergileri kadar idari para cezası verilir ve fazla çıkan eşya 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.”

Gümrük Yönetmeliği'nin 243 üncü maddesi;

*“Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve varış gümrük idaresine karayolu ile sevk edilmek üzere transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, **giriş gümrük idaresinde yapılan kontrol veya muayene sonucunda**, beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinsten olduğunun tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın tespiti hâlinde fiilin niteliğine göre Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (a) veya (b) bentleri uyarınca idari para cezasının uygulanmasını müteakip eşyanın sevkine izin verilir.”*

hükümlerini amirdir.

Ayrıca, 2013/23 ve 2014/21 sayılı Genelgelerle anılan Kanunun 235 inci maddesinin nasıl uygulanacağına açıklık getirilmiştir.

İlgide kayıtlı yazımız ekinde iletilen, Gümrükler Genel Müdürlüğünün belirgin bir şekilde farklı cinsten eşyaya ilişkin 03.02.2017 tarihli ve 22389864 sayılı dağıtım yazısında “Transit rejimi beyanına ilişkin olarak eşyanın giriş gümrük idaresinde yapılan kontrolü neticesinde tespit edilen transit rejimi beyanına göre farklı çıkan veya beyan edilmeyen eşyaya ilişkin olarak Gümrük Yönetmeliğinin 278 inci maddesi ile 2013/23 ve 2014/21 sayılı Genelgeler göz önünde bulundurulmak suretiyle Kanunun 235/5 inci maddesi uyarınca değerlendirme yapılması gerekmekte olup, eşyanın giriş gümrük idaresinden sevk edildikten sonra varış gümrük idaresine varışından önce veya varış gümrük idaresine varduktan sonra tespit edilen farklılıklar ilgili olarak Gümrük Kanununun 235/5 inci maddesinin uygulanması mümkün bulunmamaktadır.” denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, Gümrük Kanunu’nun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca ceza uygulanabilmesi için transit rejimi kapsamında taşınan serbest dolaşımda olmayan eşyanın tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinsten olduğunun **giriş gümrük idaresinde** yapılan kontrol ve muayene sonucunda tespit edilmesi gerekmektedir. Söz konusu tespit varış gümrük idaresince yapılması durumunda, anılan Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca ceza uygulanması mer’i mevzuat uyarınca mümkün bulunmamaktadır

Diğer taraftan, 2013/23 sayılı Genelge’de anılan madde kapsamında ceza uygulanabilmesi için;

- Eşyanın belirgin bir şekilde farklı cinsten olması ve aynı zamanda gümrük vergileri ve/veya ticaret politikası önlemleri açısından beyan sahibi lehine bir durum oluşturması,
- Belirgin bir şekilde farklı olan eşya için **tarife ile birlikte eşya tanımının da dikkate alınması**, beyan edilen eşya tanımının doğru veya eşyanın ayniyetini sağlayacak bilgileri içermekle (şasi no., seri no. gibi) birlikte eşya kodunun (tarifesinin) yanlış ve/veya eksik olduğu durumlarda beyanın kontrolünün eşya tanımı üzerinden yapılması,

gerektiği belirtilmiştir.

Gümrük Kanunu’nun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasına ilişkin uygulamalarda yeknesaklığın sağlanmasını teminen yukarıda belirtilen hususların dikkate alınması ve mezkûr talimatımızın tüm personele tebliğ edilmesi hususunda bilgi ve gereğini rica ederim.

Hayrettin YILDIRIM
Bölge Müdür

DAĞITIM:

- Tüm Bağlantı Gümrük Müdürlükleri
- Tüm Bağlantı Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlükleri
- Tüm Şube Müdürlükleri